

(NL versie onder de lijn)

Improving Equality Data Collection in Belgium – UNIA- Groupe consultatif- 07/09/2023- Compte-rendu succinct

Participants

- Représentants d'administrations
- Universitaires
- Représentants d'organisations représentatives de personnes en situation de handicap (Thomas Daeux pour Inclusion, Cinzia Agoni pour Les Briques du Gamp)

Présentation

Le projet vise à répertorier les bases de données utiles pour décrire les situations d'inégalité.

La présentation était basée sur la note préparatoire reçue préalablement (Voir annexe) :

- Crowdsourcing input sur les equality data et les critères
- Inventaire des sources et data hub
- Rapport avec lacunes et recommandations
- Conférence finale (juin 2024)

Une centaine de bases de données ont été prise en compte. Le « data hub » en donnera la description sur base d'une série de critères (situations de handicap, par exemple) et mots clés. Il ne permettra pas de faire une recherche précise, par exemple sur le nombre d'enfants en situation de handicap scolarisés dans l'enseignement spécialisé de type 2, mais permettra d'identifier quelle base de données consulter pour trouver les données recherchées.

Le « data hub » sera finalisé en mars 2024. Il sera disponible pour le « grand public » suite à la conférence finale.

Le projet avance régulièrement par rapport au calendrier prévu et les points d'attention soulevés lors de la première réunion du groupe consultatif ont été pris en compte :

- Le handicap ne doit pas être identifié sur base d'un diagnostic médical (logique UNCRPD)
- Trois domaines ont été ajoutés : digitalisation, pauvreté - niveau de vie, la mobilité et mobilité – transports
- Deux domaines ont été précisés : santé – bien-être et logement – situation de vie
- Une série de filtres seront ajoutés, exemple : l'intersectionnalité
- Une série de mots clés permettra à l'utilisateur d'affiner sa recherche, exemple : enseignement + éducation + trouble de l'apprentissage. Il y aura maximum 10 mot clé par source
- Une « gap analyse » mettra en évidence les données manquantes dans les bases répertoriées, par exemple : la nature et la gravité du handicap

Il s'agit d'un projet européen mais concernant la Belgique. Donc il n'intègre pas les données « transfrontalières ».

Il n'est pas possible de communiquer sur le data hub avant la fin du projet, mais il est possible de communiquer sur le projet en se référant à la présentation présente sur le site internet.

Validation du pré-projet de rapport

OME a souligné :

- l'important-ce des parties « manques » et « recommandations » : c'est l'occasion de mettre en évidence ce sur quoi il y a un manque de données. Ce sera utile d'y remédier pour les « décideurs »
- le manque de données basées sur l'approche environnementale du handicap. On est encore au début du « switch » voulu par l'UNCRPD et l'approche reste avant tout médicale. Cela se ressent dans les bases de données le volet « santé » reste la porte d'entrée principale
- le caractère « belge » des bases de données est bien compréhensible, mais il serait intéressant, dans la partie « manques » de mettre en évidence la situation particulière de la Communauté germanophone : certaines personnes en situation de handicap doivent se tourner vers l'Allemagne pour rencontrer certains besoins (exemple de l'interprétation en langue des signes allemande). S'agissant d'une population de 75.000 personnes, il n'est pas facile de rencontrer tous les besoins, mais ils n'empêchent que certains besoins existent
- le BDF préfère l'utilisation de « personne en situation de handicap » plutôt que « personne porteuse de handicap »

Le groupe était positif par rapport au pré-projet de rapport.

Le projet de rapport sera soumis pour relecture aux participants du groupe d'accompagnement.

Conférence de clôture

- Prévue le 17 juin 2024 (à confirmer)
- Possibilité de se limiter à ce projet ou d'étendre à un projet parallèle sur l'autodéfinition de l'origine
- Proposition de Thomas Dabeux : faire les deux le même jour mais successivement pour que les personnes intéressées puissent suivre l'une ou l'autre ou les deux.

Improving Equality Data Collection in Belgium- UNIA- Adviesgroep- 07/09/2023- Samenvattend verslag

Deelnemers

- Administratieve vertegenwoordigers
- Academici
- Vertegenwoordigers van organisaties die mensen met een handicap vertegenwoordigen (Thomas Daeux voor Inclusion, Cinzia Agoni voor Les Briques du Gamp)

Presentatie

Het doel van het project is om databases samen te stellen die gebruikt kunnen worden om situaties van ongelijkheid te beschrijven.

De presentatie was gebaseerd op de vooraf ontvangen voorbereidende nota (zie bijlage):

- Crowdsourcing van input over gelijkheidsgegevens en -criteria
- Inventaris van bronnen en dataknooppunten
- Rapport met tekortkomingen en aanbevelingen
- Slotconferentie (juni 2024)

Er is rekening gehouden met ongeveer honderd databases. De "datahub" zal een beschrijving geven op basis van een reeks criteria (bijvoorbeeld handicapsituaties) en trefwoorden. Het zal niet mogelijk zijn om een precieze zoekopdracht uit te voeren, bijvoorbeeld naar het aantal kinderen met een handicap die zijn ingeschreven in het speciaal onderwijs type 2, maar het zal wel mogelijk zijn om te bepalen welke databank je moet raadplegen om de gegevens te vinden die je zoekt.

De "datahub" zal in maart 2024 voltooid zijn. Na de slotconferentie zal het beschikbaar zijn voor het grote publiek.

Het project vordert gestaag volgens schema en er is rekening gehouden met de aandachtspunten die tijdens de eerste bijeenkomst van de adviesgroep naar voren zijn gebracht:

- Handicap mag niet worden geïdentificeerd op basis van een medische diagnose (UNCRPD-logica)
- Er zijn drie nieuwe gebieden toegevoegd: digitalisering, armoede - levensstandaard, mobiliteit en mobiliteit - vervoer.
- Er zijn twee gebieden gespecificeerd: gezondheid - welzijn en huisvesting - leefsituatie.
- Er wordt een reeks filters toegevoegd, bijvoorbeeld: intersectionaliteit
- Met een reeks trefwoorden kunnen gebruikers hun zoekopdracht verfijnen, bijvoorbeeld: onderwijs + onderwijs + leermoeilijkheden. Er zullen maximaal 10 trefwoorden per bron zijn.
- Een "hiatanalyse" zal de ontbrekende gegevens in de vermelde databanken benadrukken, bijvoorbeeld: de aard en de ernst van de handicap, enz.

Dit is een Europees project, maar het betreft België. Het bevat dus geen "grensoverschrijdende" gegevens.

Het is niet mogelijk om voor het einde van het project te communiceren over de datahub, maar het is wel mogelijk om te communiceren over het project door te verwijzen naar de presentatie op de website.

Validatie van het voorontwerp van rapport

OME onderlijnt:

- het belang van de paragrafen "lacunes" en "aanbevelingen": dit is een kans om aan te geven waar gegevens ontbreken. Het zal nuttig zijn om dit te verhelpen voor de "besluitvormers".
- het gebrek aan gegevens die gebaseerd zijn op de milieugerichte benadering van handicaps. We staan nog aan het begin van de 'omschakeling' die de UNCRPD wenst en de benadering blijft voornamelijk medisch. Dit wordt weerspiegeld in de databanken - het onderdeel "gezondheid" is nog steeds het belangrijkste ingangspunt.
- Het "Belgische" karakter van de databases is heel begrijpelijk, maar het zou interessant zijn om in het gedeelte "hiaten" de bijzondere situatie van de Duitstalige Gemeenschap te belichten: sommige mensen met een handicap moeten zich tot Duitsland wenden om aan bepaalde behoeften te voldoen (bijv. vertolking in Duitse gebarentaal). Met een bevolking van 75.000 mensen is het niet gemakkelijk om aan elke behoefte te voldoen, maar bepaalde behoeften bestaan wel.
- De BDF gebruikt liever de term "persoon met een handicap" dan "persoon met een beperking".

De groep was positief over het ontwerpverslag.

Het conceptrapport wordt ter beoordeling voorgelegd aan de deelnemers van de steungroep.

Slotconferentie

- Gepland op 17 juni 2024 (nog te bevestigen)
- Mogelijkheid om dit project te beperken of uit te breiden tot een parallel project over zelfdefinitie van herkomst

Voorstel van Thomas Dabeux: beide op dezelfde dag doen, maar na elkaar zodat geïnteresseerde